

SAMENWERKENDE WERKLOZEN: ABNORMAAL LANGE WERKLOOSHEID

Frank Robben

Artikel 143 is in onze ruim een half miljoen werklozen tellende maatschappij stilaan een begrip geworden. Het duidt de bepaling aan uit het R.V.A.-besluit die toelaat aan bepaalde abnormaal langdurige werklozen het recht op uitkeringen te ontzeggen.

In het Sint-Annaplan werd een wijziging van genoemd artikel aangekondigd, goed voor een besparing van ruim 9 miljard. De nieuwe regeling werd in zijn definitieve versie goedgekeurd op de kabinetsraad van 29 december 11. en kan als volgt worden samengevat.

Aan wie kan de sanctie worden opgelegd ?

De sanctie kan worden uitgesproken t.a.v. de werkloze die

- a. jonger is dan 50 jaar;
- b. een forfaitaire dagelijkse uitkering ontvangt van 404 BF, desgevallend verhoogd tot 539 BF (zie artikel 160 § 3, al.3 R.V.A.-besluit);

Het betreft dus de werklozen die samenwonen met een ander persoon die over een beroeps- of vervangingsinkomen beschikt (de zgn. categorie B) en die reeds langer werkloos zijn dan 18 maanden, een termijn die eventueel verlengd wordt met het zgn. werkloosheidskrediet (hieronder wordt verstaan de verlenging van de tweede uitkeringsperiode van 6 maand op grond van het arbeidsverleden van de werkloze, zie artikel 160 § 3, al.1 R.V.A.-besluit).

- c. niet tewerkgesteld is in een deeltijdse arbeidsregeling om aan de werkloosheid te ontsnappen, op voorwaarde dat zijn of haar gemiddeld aantal wekelijkse arbeidsprestaties normaal minstens de helft bedraagt van het aantal wekelijkse arbeidsuren verricht door een voltijds werknemer in dezelfde onderneming, of bij ontstentenis, in dezelfde bedrijfstak;

Een werknemer wordt geacht deeltijds te werken om aan de werkloosheid te ontsnappen wanneer hij

- in de deeltijdse arbeidsregeling is beginnen te werken op het moment dat hij volledig uitkeringsgerechtigde werkloze of jong schoolverlater in de zin van artikel 124 R.V.A.-besluit was;
- de deeltijdse dienstregeling aanvaardde hetzij door bemiddeling van de subregionale tewerkstellingsdienst, hetzij uit eigen beweging maar de genoemde dienst er binnen de 8 dagen van op de hoogte stelde;
- zich binnen de 8 dagen na de aanvaarding van de deeltijdse betrekking inschreef als werkzoekende voor een voltijdse dienstbetrekking en gedurende de duur van zijn deeltijdse job ingeschreven blijft.

- d. in zijn of haar gezin, abstractie gemaakt van de werkloosheidsuitkering(en), beschikt over een jaarlijks netto-belastbaar inkomen van meer dan 600.000 BF (verhoogd met 24.000 BF per persoon ten laste);

Normaliter wordt het inkomen in aanmerking genomen van de laatste periode waarvoor belastingen werden geheven. Bij beschikbaarheid van voldoende bewijsmateriaal kan echter rekening worden gehouden met het inkomen dat betrekking heeft op de laatste 12 kalendermaanden voorafgaand aan de maand tijdens dewelke de beslissing tot schorsing werd genomen.

e. abnormaal langdurig werkloos is

Een werkloze wordt geacht abnormaal langdurig werkloos te zijn wanneer de duur van zijn werkloosheid het dubbel overschrijdt van de gemiddelde duur van de werklozen van dezelfde leeftijdscategorie en hetzelfde geslacht als de betrokkene in het ambtsgebied van het gewestelijk bureau waarvan hij afhangt.

Wanneer de gemiddelde werkloosheidsduur voor een bepaalde categorie in een bepaald ambtsgebied echter lager ligt dan het nationaal gemiddelde, wordt dit laatste cijfer als basis genomen.

De vermelde gemiddelden worden om de 4 jaar bij ministerieel besluit vastgesteld. Hieronder volgen de actueel geldende cijfers.

Voor een werknemer die minstens 15 jaar arbeid in loondienst of gelijkgestelde dagen kan bewijzen, geldt echter een bijzondere regeling. Basis voor de vaststelling van het abnormaal langdurig karakter zijn in dat geval niet de geciteerde gemiddelden, dan wel de effectieve duur van de beroepsloopbaan van betrokkene. Hij komt in aanmerking voor een schorsing als abnormaal langdurige werkloze wanneer hij langer werkloos is dan de helft van het aantal jaren dat hij arbeid in loondienst of gelijkgestelde periodes kan bewijzen.

De sanctie: schorsing van het recht op uitkeringen

Een abnormaal langdurige werkloze wordt niet langer uitgesloten uit de regeling; zijn rechten worden nog enkel geschorst, zo wordt gezegd. Daarmee wordt bedoeld dat het recht van de werkloze op uitkeringen automatisch (zij het dat betrokkene wel een aantal stappen daartoe dient te zetten) herleeft zodra aan bepaalde toepassingsvoorwaarden niet meer is voldaan. Dit is het geval wanneer

- a. hetzij het jaarlijks inkomen van het gezin van de werkloze is gedaald beneden de 480.000 BF, verhoogd met 24.000 BF per persoon ten laste
- b. hetzij de hoedanigheid van de werkloze of de samenstelling van het gezin waartoe hij behoort dusdanig is veranderd dat hij voortaan recht zou hebben op een niet forfaitair berekende werkloosheidsuitkering

Het loutere feit dat men de leeftijdsgrens van 50 jaar overschrijdt geeft dus geen aanleiding tot opheffing van de schorsingsmaatregel.

Uiteraard neemt de schorsing bovendien een einde zo de werkloze terug gedurende een voldoende aantal dagen arbeid heeft gepresteerd. Het vereiste aantal arbeids- of gelijkgestelde dagen bedraagt 300 en dient te worden gepresteerd in de loop van de 18 maanden voorafgaand aan de nieuwe aanvraag van uitkeringen.

De procedure tot schorsing van een abnormaal langdurige werkloze en de mogelijkheden tot aanvechting van de beslissing

Ten laatste 3 maanden voor de vervalddag van de overschrijding van de 'normale' werkloosheidsduur dient de gewestelijke werkloosheidsinspecteur de werkloze via een verwittiging van de dreigende schorsing op de hoogte te stellen. In dat schrijven wordt aan de werkloze meegedeeld dat een eventuele schorsing zal ingaan vanaf de eerste dag van de derde maand volgend op de vervalddag van de overschrijding en wordt hij uitdrukkelijk op de hoogte gesteld van de rechtsmiddelen waarover hij beschikt op administratief vlak.

De beslissing tot effectieve schorsing kan echter slechts worden genomen gedurende de periode van 14 dagen volgend op de vervalddag van de overschrijding, en nadat de inspecteur de werkloze heeft gehoord.

Vanaf het ogenblik van de kennisgeving van de verwittiging beschikt de werkloze over een termijn van één maand, berekend van dag tot dag, om zich tegen de nakende beslissing te verweren via een preventief administratief beroep. De instantie waartoe de werkloze zich dient te richten verschilt echter naargelang de gronden waarop de werkloze zich wenst te beroepen om de werkloosheidsinspecteur vooralsnog tot andere inzichten te brengen. Al bij al een niet zo overzichtelijk kluwen van rechtswegen waarin de met schorsing bedreigde werkloze zich een weg dient te banen.

- a. de werkloze meent niet onder het toepassingsgebied van de schorsingsregeling te vallen of is van oordeel dat het vastleggen van de dag van de overschrijding van de normale werkloosheidsduur verkeerd is geschied; de reglementering spreekt dan van een betwisting van de 'objectieve feitelijke gegevens'

In dat geval kan de werkloze binnen de maand volgend op de kennisgeving van de verwittiging bij aangetekend schrijven beroep instellen bij de werkloosheidsinspecteur. De inspecteur moet dan binnen de maand na de ontvangst van het beroep oordelen over de gegrondheid van de bemerkingen van de werkloze. Dit zal uiteraard zijn houding bepalen bij de uitspraak over de effectieve inwerkingtreding van de schorsing.

- b. de werkloze vindt zijn schorsing ongerechtvaardigd en wenst zich hierbij te beroepen op in de wet gespecificeerde 'subjectieve feitelijke gegevens', nl.
- het leveren van het bewijs dat men gedurende de hele duur van de werkloosheid uitzonderlijke en ononderbroken inspanningen heeft geleverd om werk te vinden
  - of het invoeren van zijn zeer beperkte arbeidsgeschiktheid of zijn lagere arbeidsgeschiktheidsgraad dan wat gewoonlijk in zijn beroep is vereist

In dat geval dient de werkloze, eveneens binnen de maand volgend op de kennisgeving van de verwittiging, een beroep in te stellen bij de nog op te richten Nationale Administratieve Commissie, samengesteld uit

- een magistraat-voorzitter
- 2 vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties
- 2 vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties
- een vertegenwoordiger van de Minister van Arbeid en Tewerkstelling
- een inspecteur van Financiën als vertegenwoordiger van de Minister van Begroting

De Commissie moet beslissen binnen de 2 maand na de ontvangst van het beroep, en kan het beroep van de werkloze slechts gegrond verklaren indien minstens 6 van haar leden zich ten voordele van de werkloze uitspreken. In elk geval is de beslissing van de Commissie bindend voor de werkloosheidsinspecteur.

- c. de werkloze wenst zowel de 'objectieve feitelijke gegevens' te betwisten als de 'subjectieve feitelijke gegevens' in te roepen

In dat geval dient de werkloze binnen de gestelde termijn beroep in te stellen bij beide genoemde instanties. De werkloosheidsinspecteur zal dan de beslissing van de Commissie afwachten vooraleer zelf een oordeel te vellen. Indien de Commissie immers het beroep van de werkloze aanvaardt, is de inspecteur daardoor gebonden.

De administratieve fase wordt uiteindelijk beslecht door een eventuele beslissing van de werkloosheidsinspecteur tot effectieve schorsing van de betrokkene, die moet worden genomen binnen de 14 dagen volgend op de vervalddag van de overschrijding van de 'normale' werkloosheidsduur en uitwerking heeft vanaf de eerste dag van de derde maand volgend op de dag van de overschrijding.

De beslissing tot effectieve schorsing kan door de werkloze worden aangevochten d.m.v. de gewone rechtsmiddelen voor de arbeidsgerechten, ongeacht de aard van de argumenten waarop hij zich wenst te beroepen. Dit beroep heeft overeenkomstig de bepalingen van het gemeen recht geen opschortende werking.

Indien, als resultaat van het instellen van één van beide administratieve beroepen, de werkloosheidsinspecteur na de kennisgeving van een verwittiging uiteindelijk geen beslissing tot schorsing heeft genomen, of wanneer wel een beslissing tot schorsing werd genomen, maar deze werd hervormd door het bevoegde arbeidsgerecht, mag slechts opnieuw een schorsing worden toegepast na het verstrijken van een termijn van 24 maanden ingaande daags na de betekening, naargelang het geval van de verwittiging of van de beslissing tot schorsing. Overweegt de inspecteur na deze termijn een nieuwe schorsing, dan wordt de eerste dag van de derde maand volgend op de verwittiging door de inspecteur als vervalddag van de overschrijding van de 'normale' werkloosheidsduur beschouwd.

De toepassing van de nieuwe regeling in de tijd

De werklozen die wegens abnormaal langdurige werkloosheid werden uitgesloten krachtens de regeling van toepassing vóór 1 juli 1985 blijven uitgesloten zolang zij niet voldoen aan de vereisten van de bepalingen van artikel 143 zoals het vóór 1 juli 1985 van kracht was.

Op de werklozen die krachtens de latere regeling uitgesloten werden, is de nieuwe regeling van toepassing vanaf het ogenblik dat hun tijdelijke uitsluiting een einde neemt.

Aan werklozen die het dubbele van de 'normale' werkloosheidsduur overschreden hebben vóór de datum van inwerkingtreding van de nieuwe regeling (die afhankelijk is van de datum van publicatie van het wijzigende besluit), of zullen overschrijden binnen de 4 maanden na deze datum, dient de werkloosheidsinspecteur een verwittiging van de dreigende schorsing ter kennis te geven binnen de 6 maanden volgend op de datum van inwerkingtreding. De eerste dag van de zesde maand volgend op de kennisgeving van de verwittiging wordt dan als vervalddag van de overschrijding van de 'normale' werkloosheidsduur beschouwd.